הלכה · משנה תורה · מפרשים · קרית ספר · ספר נשים

# קרית ספר על משנה תורה, הלכות סוטה

רבי משה ב"ר יוסף מטראני [המבי"ט]

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# קרית ספר על משנה תורה, הלכות סוטה

רבי משה ב"ר יוסף מטראני [המבי"ט]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קרית-ספר-על-משנה-תורה-הלכות-סוטה/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

# תוכן העניינים


**פרק א** ..... 4
הלכה א ..... 4
הלכה ב ..... 4
הלכה ג ..... 4
הלכה ד ..... 4
הלכה ו ..... 5
הלכה ז ..... 5
הלכה ח ..... 5
הלכה י ..... 5
הלכה יב ..... 5
הלכה יד ..... 6
הלכה טז ..... 6
הלכה כ ..... 6
**פרק ב** ..... 7
הלכה א ..... 7
הלכה ב ..... 7
הלכה ד ..... 7
הלכה ו ..... 8
הלכה ח ..... 8
הלכה י ..... 8
הלכה יב ..... 8
**פרק ג** ..... 9
הלכה א ..... 9
הלכה ח ..... 9
הלכה ט ..... 10
הלכה יא ..... 10
הלכה יב ..... 10
הלכה טז ..... 11
הלכה כ ..... 11
הלכה כא ..... 11
הלכה כג ..... 12
הלכה כד ..... 12
**פרק ד** ..... 12
הלכה ב ..... 12
הלכה ג ..... 12
הלכה ד ..... 12
הלכה ז ..... 13
הלכה י ..... 13
הלכה יב ..... 13
הלכה יד ..... 14
הלכה טז ..... 15
הלכה יז ..... 15
הלכה יח ..... 15

# פרק א

## הלכה א

**מצוה נה** לעשות לסוטה כתורת הקנאות הסדורה בתורה. וקינוי האמור בתורה וקנא את אשתו הוא שיאמר לה בפני עדים אל תסתרי עם איש פלוני דכתיב והיא נטמאה ועד אין בה ודרשינן תרי אין בה לנטמאה אלא חד דכל מקום דאמר' תורה עד הרי כאן שנים מדכתיב לא יקום עד א' מכלל דעד הוי שנים וקאמר קרא עד אין בה הא חד יש בה. בטומאה עד א' נאמן לאוסרה ואינה שותה אבל לא בקינוי ולא בסתירה דבעינן שני עדים. אפילו היה אביה או אחיה או גוי או עבד מקנין על ידן דאף על גב דכתיב נטמאה נטמאה שני פעמים אחד לבעל ואחד לבועל והוה אמינא היכא דמיתסתרא בהא סתירה הוא דמשתעי קרא אבל הני הואיל דאסירי וקיימי עלה לא קמ"ל דכי אתא קרא לגופיה אתא להיכא דאינו קרוב או פסול לה דאסר עליה על ידי קינוי זה ולאו למעוטי הני אתא ואפילו שחו(ק)[ף] הוא האיש שאינו מתקשה ואינו מוליד דלא מיעוט רחמנא מאיש דכתיב בקרא ושכב איש אותה אלא קטן והא דכתיב שכבת זרע פרט דמי שקנא לה דרך איברים ששוכב עמה דרך קירוב בשר.

## הלכה ב

**הסתירה** האמורה בתורה היא ששהתה עמו כדי טומאה שהוא כדי לצלות ביצה ולגמעה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה דמשמע דסתירה הויא כשיעור טומאה דהוי כהאי שיעור'. והרי זו אסורה על בעלה עד שתשתה מי המרים כדכתיב בהדיא בקרא והביא האיש את אשתו וגו' ובזמן שאין שם מי סוטה תיאסר עליו לעולם דכיון דתלה רחמנא בשתיה לפני ה' והשתא א"א נשארה באיסורא לעולם.

## הלכה ג

**קנא** לה על ב' כאחד ונסתרה עמהם הרי זו אסורה עד שתשתה. [כיון שיש כדי שיעור טומאה דחד מיניהו].

## הלכה ד

**אמר** לה בפני ב' אל תדברי עם פלוני אפילו נסתרה עמו כדי טומאה לא נאסרה עליו דכתיב ונסתרה והיא נטמאה סתירה בעינן אחר קינוי דסתירה דכיון דכתיב ונסתרה משמע שעשתה הפך הקינוי שהקינוי היה בלא תסתרי.

## הלכה ו

**אל** תסתרי עם פלוני והיה קטן פחות מבן ט' שנים ויום אחד אין ביאתו ביאה כדילפינן לעיל מהלכתא והא דכתיב ושכב איש אותה ולא קטן לא ממעט אלא קטן פחות מבן ט' דאין ביאתו ביאה כדאמרינן דבן ט' ויום א' הוי כאיש לענין ביאה דכל העריות נסקלין על ידו. וכן אמר לה אל תסתרי עם בהמה ונסתרה אינו קינוי דאיש כתיב ואין זנות בבהמה מדכתיב אתנן זונה ומחיר כלב ואלו אתנן כלב לא אסר קרא דלאו זנות הוא ולא חייל עליה שם אתנן כלל ואין קטן זה ובהמה אוסרין אותה עליו כדאמרינן.

## הלכה ז

**מחל** על קנוייו מחול דביה תלא רחמנא דכתיב וקנא את אשתו והא מחיל ולאחר סתירה אין מחילתו מחילה דהא נאסרת ואין לה היתר עד שתשתה מי המרים. גרשה הוי כמחילה ואם החזירה צריכה קינוי אחר דכיון דאם נסתרה אחר שגרשה עם מי שקנא לה ואפילו זנתה בעדים מותרת לחזור לו אין קינוייו קינוי לכשיחזירנה אלא צריך קינוי אחר.

## הלכה ח

**אם** נסתרה על פיו בלא עדים נאסרה עליו דהא נסתרה בפניו אבל אינה שותה על פיו כדאמרינן לעיל דבעינן ב' עדים לסתירה. וכן רינון סתירה מהנשים הטוות לאור הלבנה ושזנתה עם מי שקנא לה בעלה אסור לקיימה אבל אינה שותה דכתיב וטהורה היא וגו' ולא שישאו ויתנו בה מוזרות בלבנה דהא אינה טהורה. וכן עד אחד בסתירה אחר קינוי אם נאמן לו ודעתו סומכת עליו יוציאנה ואם לאו מותרת לו דבעינן שני עדים לסתירה כדאמרינן.

## הלכה י

**חרש** או שוטה או שאינו בעיר או חבוש ושמעו שהיו מרננין אחריה ב"ד קוראין אותה ואומרים לה אל תסתרי עם איש פלוני דכתיב איש וכו' ריבה ב"ד. ואם באו עדים שנסתרה עמו אח"כ אוסרין אותה על בעלה. נראה דהוי מדרבנן דקרא דאיש איש לא איצטריך אלא לאוסרה לבעל ולבועל כמו שכתבו בתוס' פרק ארוסה.

## הלכה יב

**אין** אשה שותה ושונה באיש א' דכתיב זאת תורת הקנאות זאת שאין האשה שותה ושונה דזאת משמע דממעטה זאת ולא אחרת והיינו באיש אחד ובועל אחד אבל איש אחד וב' בועלים או שני אנשים ובועל א' שותה ושונה דכתיב תורת הקנאות תורה א' לכל הקנאות שבכולן יעשה כתורה הזאת.

## הלכה יד

**עד** א' לטומאה אחר עדות קינוי וסתירה (עליו) אסורה על בעלה לעולם דכתיב והיא נטמאה ועד אין בה דהוו שנים הא חד אית בה ואינה שותה דהא נטמאה דעד א' נאמן בה בטומאה אחר קינוי וסתיר' בעדים כדאמרינן דמדקאמר ועד אין בה והיא לא נתפש' משמע דמחזיקינן לה בנבעלת דאי עד אין בה דקאמר קרא היינו שני עדים ועד אחד אין נאמן בה לאוסרה היכי קאי והיא לא נתפשה אאין נאמן בה הא אמרת דאין מחזקין לה בנבעלת אלא וודאי כדאמר. ואפילו עבד ושפחה וקרוב ונשים השונאות זו את זו נאמנות לעדות זה הואיל וקדם קינוי וסתירה בעדים כשרים רגלים לדבר שנטמא והואיל שלא הקפידה תורה על שני עדים דרגלים לדבר הכי נמי לא הקפידה שיהיה איש דאפילו אשה ועבד כשר כדאמרן והיינו משום דרגלים לדבר אחר קינוי וסתירה אבל אי מעיד בטומאה ולא קדם קינוי וסתירה בעדים לא נאסרה דילפינן דבר דבר מה התם שני עדים אף הכא ב' עדים ואף על גב דכי כתיבא קינוי בתר סתירה וטומאה כתיבא דכתיב ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה וסמיך ליה ועבר עליו רוח קנאה וגו' האי ועבר וכבר עבר דאלו בתר טומאה קינוי למה לי.

## הלכה טז

**בא** עד א' והעיד שנטמאת שנאמן אחר קינוי וסתירה כמו שאמרנו ואחר כן בא עד אחר ואמר לא נטמאת אין שומעין לו דאין דבריו של זה שהוא א' דוחין דברי הא' שהוא כשנים לטומאת סוטה כדאמר. ואם באו שניהם כאחת או שבאו שנים ואמרו לא נטמאת הרי הם שוים ומכחישים והרי היא כספקא אם נטמאת כשנסתרה אם לאו ושותה. ועד א' או נשים ועבדים רבים הרי הם כמחצה על מחצה ושותה אם באו כא' והיו כולן פסולין הלך אחר הרוב בין לטומאה בין לשתות ואם היו מחצה על מחצה נמי שותה דכל מקום שהאמינה תורה עד א' הלך אחר רוב דעות ועשה שתי נשים באשה אחת כשני אנשים באיש א'.

## הלכה כ

**כל** שאינה שותה מפני עידי טומאה הרי זו אסורה על בעלה לעולם שהרי נאסר' בקינוי וסתירה והשתיה שמתירה נמנעת שהרי יש עד כמו שנתבאר:

# פרק ב

## הלכה א

**כל** זמן שלא נמחקה מגלתה אין כופין אותה לשתות אם אמרה איני שותה או שלא רצה בעלה להשקותה ואסורה עליו לעולם דמדכתיב קרא יתירא והשקה את המים בתר דכתיב וכתב ומחה וכו' ואחר ישקה את האשה את המים לרבות שאם אמרה איני שותה לאחר שנמחקה המגלה שמערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחה משמע דקודם שנמחקה אין כופין אותה לשתות. וכן אם בעלה בעלה אחר שנסתרה אינה שותה ואסורה עליו דכתיב אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה נטמאה ונטמאה וי"ו יתירא דאסורה לבעל ולבועל קודם שתשתה א"נ דכתיב איש איש ב' פעמים וכתיב ונקה האיש מעון דכשהוא אינו מנוקה מעון אין המים בודקין את אשתו ולכך לא תשתה.

## הלכה ב

**ואלו** שאינן ראויות לשתות אפילו רצתה היא והוא ארוסה ושומרת יבם אשר תשטה אשה תחת אישה תחת פרט לארוסה ושומרת יבם שאינה תחת אישה תשטה אשה פרט לקטנה תחת אישה פרט לאשת קטן ואשת אנדרוגינוס שאינו אישה ונעלם מעיני אשה פרט לאשת סומא והעמיד הכהן את האשה פרט לחגרת דהוי קרא יתירא דהא כתיב והעמידה לפני ה' ונתן על כפיה פרט למי שאין לה כף ואע"ג דלאו קרא יתירה הוא בעי' קרא כדכתיב או שהיתה עקומה או יבשה שאינה יכולה ליקח בה ואפילו כפה א' שנאמר כפיה ואמרה האשה פרט לאלמת ואמר אל האשה פרט לאינה שומעת וכל שמעכב אותו מעכב אותה וכל שמעכב אותה מעכב אותו דכתיב אשה תחת אישה להקיש איש לאשה במה שמפורש בה ואשה לאיש במה שמפורש בו וט"ו נשים הן.

## הלכה ד

**קטנה** שהשיאה אביה וזנתה ברצונה נאסרה על בעלה דהא אשת איש היא דיש לו רשות לקדשה כדכתיב את בתי נתתי לאיש אסרה הזה התירה. קנא לארוסתו או לזקוקתו ונסתרה אחר שנשאת הרי זו שותה דכתיב דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם לרבות ארוסה ושומרת יבם לקינוי ותחת אישה לא בעי אלא סתירה כדכתיב אשר תשטה אשה דהיינו סתירה תחת אישה. נשואה שקנא לה ונסתרה קודם שיבעול אותה בעלה אינה שותה דכתיב ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך שקדמה שכיבת בעל לשכיבת בועל דמבלעדי אישך משמע שבעלה נתן בה את שכבתו קודם לסתירה זו.

### הלכה ו

**גיורת** ומשוחררת ואשת הגר ואשת עבד משוחרר שותות דאע"ג דכתיב בני ישראל דמשמע ולא בני גרים קמ"ל דאמרת ריבוייא הוא אע"ג דדרשינן ליה לעיל לקינוי ארוסה ושומרת יבם וכבר הוקשה אשה לאיש. וממזרת ואשת ממזר לא תימא לא יעשה שלום ביניהם הלואי לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממזרים אלא תשתה דלא אשכחן בה מיעוט. ואשת סריס המותרת לו דאע"ג דמבלעדי אישך קאמר רחמנא והאי לאו בר הכי הוא קמ"ל דלמיקדם שכיבת בעל לבועל הוא דאתא וסריס בר שכיבה הוא אע"ג דלאו בר זריעה הוא. מעוברת ומניקה מקנא לה בעלה ומשקה אותה כמות שהיא. אשה העומדת לשתות ומת בעלה אינה שותה דכתיב והביא האיש את אשתו.

### הלכה ח

**כל** איש שבא ביאה אסורה מימיו אחר שהגדיל אין המים בודקין את אשתו דכתיב ונקה האיש מעון בזמן שהאיש מנוקה מעון אשה נושאת את עונה ועון דידיה היינו באיסור ביאה כעון דידה לפיכך אם היתה אסורה עליו אינה שותה ותהיה אסורה עליו אף משום זה.

### הלכה י

**עקרה** או זקנה או אילונית דאינם ראוים לקיימן כשאין לו אשה אחרת או בנים שהרי נצטוו ישראל על פריה ורביה אינה שותה ואם היו לו בנים או אשה ראויה ללילד הרי זה משקה אותם דלא נאמר ונזרעה זרע אלא בראויה ללילד שאם היתה יולדת בצער תלד בריוח נקבות תלד זכרים. היו לו בנים ומתו בין קינוי לסתירה כבר נראית לשתות ומשקה אותה ואם לא היתה ראוי' מקודם אע"פ שנראית אח"כ כשילדה גרושתו בין קינוי לסתירה כבר נדחית האילונית מלשתות דבשעת קינוי תליא מילתא.

### הלכה יב

**כשם** שאסורה לבעל כשאינה שותה מצד כל מה שנאמר כך אסור לבועל דהא הושוו באיסור כדילפי' לעיל ואם נשאה הבועל מוציאין אותה ממנו ואפילו היו לה כמה בנים ממנו דהא אסורה עליו מן התורה ואם לא קדם קינוי ובאו עדים שנסתרה ומצאו דבר מכוער גורשה בעלה ונשאת לזה לא תצא מן התורה אלא מדברי סופרים כשלא היו לה בנים ואם באו ב' עדים שזנתה עם זה הרי זו תצא אע"פ שלא קנא לה בעלה ממנו שהרי אסורה לזה מן התורה:

# פרק ג

## הלכה א

**אין** משקין הסוטה אלא בב"ד הגדול של ע"א במקדש דאתיא תורה תורה כתיב הכא ועשה לה הכהן את כל התורה וכתיב התם בזקן ממרא על פי התורה אשר יורוך מה להלן בע"א דכתיב על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא מקום מיוחד דהיינו לשכת הגזית אף כאן בע"א וה"נ כתיב לפני ה' דהיינו בירושלם. וכדי שלא ימחק השם מאיימין עליה דסברא היא אבל אינו מעכב. ומעמידין אותה כנגד שער המזרח דכתיב והעמיד הכהן את האשה לפני ה' בשער ניקנור הוא שער העזרה המזרחי דרך כל הנכנסין ומבחוץ. ומשביע בלשון שהיא מדברת דכתיב ואמרה האשה וגו' בכל לשון שהיא שומעת דאל האשה משמע דברים הנכנסים בלבה שתהא מכרת בלשון ואומר לה בלשון שהיא מכרת אם לא שכב איש אותך ואם לא שטית וגו' עד מבלעדי אישך כדכתיב ואמר אל האשה אם לא שכב וכו' ואומר לה יתן ה' אותך וכו' עד לנפיל ירך כדכתיב והשביע וגו' ואמר הכהן אל האשה יתן ה' וגו' והיא אומרת אמן אמן בלשון שמכרת כדאמרינן לעיל דכתיב ואמרה האשה אמן אמן. ומודיעה שהבטן תלקה תחלה ואח"כ הירך מדכתיב לצבות בטן ולנפיל ירך לבטנו וירכו של בועל ולא כתיב בטנו וירכו שמעת מינה נמי דמודיעה שהבטן תלקה תחלה שהמים כדרך כניסתן יבדקוה דלקללה הקדים הירך לבטן לפי שהתחילה בעבירה תחלה.

## הלכה ח

**ואח"כ** מביא מגלה של עור טהור כמו ס"ת דכתיב וכתב וגו' כספר ובלשון הקדש נמי כספר ובדיו שאין בו קנקנתום שנבלע בקלף מפני שאינו יכול לימחות וכתיב וכתב וכו' ומחה כתב שיכול למחות. ולשמה של אשה כמו הגט דכתיב ביה וכתב לה לשמה והכא נמי כתיב ועשה לה הכהן דהיינו כתיבה ומחיקה לשמה. וכותב כל הדברים שהשביע אותה בהם אות באות דכתיב וכתב את האלות האלה בספר האלות אלות ממש יתן ה' אותך ובאו בה המים וגו' האלות לרבות קללות הבאות מחמת ברכות שהם הנקי ממי המרים האלה וגו' ומיעוטא הוא הא אם שטית לא תנקי האלה למעוטי קללות שבמשנה תורה יככה ה' וגו' דאיקרו אלה כדכתיב והיה בשמעו את דברי האלה דהוה משמע שיכתוב אותם האלות להכי כתיב אלה האלה למעוטי צוואות והשביע הכהן את האשה וגו' דלא תימא לא ידלג וקבלת אמן נמי איצטריך למעוטינהו וה"א דהאלות לרבות משום דאלות גופ' ריבוייא הוא וה"א דהאלה מיעוטא משום דאלה גופא מיעוטא הוא. וכותב

את השם ככתבו דכיון דכתיב וכתב את האלות האלה היינו כמו שהן כתובות בתורה ממש ואינו כותב אמן דהיינו קבלה כדאמרן.

## הלכה ט

**ואחר** כך מביא כלי חרש שלא נעשה בו מלאכה דכתיב בכלי חרש וילפינן כלי כלי ממצורע מה התם חרש חדשה אף כאן חרש חדשה והתם מנ"ל את הצפור הא' אל כלי חרש על מים חיים מה מים חיים שלא נעשתה בהם מלאכה אף כלי שלא נעשתה בו מלאכה ולא מצית פרכית מה למצורע שכן טעון עץ ארז ואזוב וגו' דאמר קרא בכלי חרש כלי שאמרתי לך כבר מדלא כתיב ולקח כלי חרש ונתן בו מים וכתיב בכלי חרש משמע שכבר הוזכר כלי זה במקום אחר וקאמר רחמנא הכא שבאותו כלי שאמרתי לך במקום אחר קח אותם ומאי ניהו דמצורע. ונותן לתוכו חצי לוג מן הכיור דכתיב מים קדושים ואין קדושים אלא שנתקדשו בכלי. ונוטל מעפר קרקע המשכן כדכתיב ומן העפר וגו' ונותנו על גבי המים כדי שיראה על פני המים דכתיב ומן העפר וכו' ונתן אל המים מדלא כתיב ונתן במים אלא אל המים משמע שלא יהיה נבלע בתוכן. ונותן לתוכן דבר מר דכתיב מי המרים שמרים כבר קודם מחיקה אלמא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מרירה על שם קללת בדיקתם דהא מקמי מחיקה לאו בני בדיקה נינהו ומוחק לתוכן המגלה לשמה דכתיב ומחה וגו'. וימחוק יפה יפה עד שלא ישאר במגלה רושם דכתיב ואחר ישקה ואחר דקאמר אמחיקה קאי הכתיבה למעלה ואם לא נמחקה יפה לא ישקנה א"נ כיון דכתיב ומחה ממילא שמעי' אי רשומו ניכר דלא מחוי הוא.

## הלכה יא

**וכהן** א' אוחז בבגדיה מכנגד פניה וקורע עד שתגלה לבה דכתיב והעמיד הכהן וגו' ופרע את ראש האשה אין לי אלא ראשה גופה מנין ת"ל האשה א"כ מה ת"ל ופרע את ראש מלמד שהכהן סותר את שערה מרבה בגילויה שסותר קליעתה.

## הלכה יב

**ומביא** קמח שעורים עשרון משל בעל כדכתיב והביא האיש וגו' והביא את קרבנו עליה וגו' ונותנו לידה כדי ליגעה כדכתיב ונתן על כפיה ואחר כך לוקח המנחה מידה ונותנה לכלי שרת כדכתיב ולקח הכהן מיד האשה וגו' ואינו נותן עליה לא שמן ולא לבונה דכתיב לא יצוק עליה שמן וגו'. ובכל זמן שפורע את ראשה ונותן העשרון על ידיה יהיו המים בכלי ביד הכהן ויראה אותה את המים דכתיב וביד הכהן יהיו מי המרים וגו' ואח"כ משקה אותה כדכתי' והשקה. ואחר שתשתה לוקח כלי שרת שבו המנחה ונותנו על ידיה. וכהן מניח ידו תחתיה ומניפה דכתיב ולקח הכהן מיד האשה וכתיב בשלמים

ידיו תביאנה אתיא יד יד מה כאן כהן אף להלן כהן ומה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד מניח ידו תחת ידי הבעלים ומניף ואחר כך מגיש המנחה לקרן דרומית מערבית של מזבח כשאר מנחות של יחיד שיתבאר בס"ד וקומץ ומקטיר הקומץ כדכתיב וקמץ והקטיר וגו' והשאר לכהנים שכל הנקמצין שייריהן נאכלין לכהנים דכתיב בתורת סתם מנחה וזאת תורת המנחה עד והנותרת ממנה וגו'.

## הלכה טז

**אם** טהורה היא יוצאה והולכת לה ומותרת לבעלה דכתיב ואם לא נטמאה וטהורה היא ונקתה דכיון דאם טמאה היא מיד פניה מוריקות ונראים בה סימני טומאה כדכתיב והיה אם נטמאה ובאו בה המים המאררי' וגו' דמשמע דמיד ניכרים בה הא כשאינן ניכרים בה מיד היא טהורה והולכה מיד ואם טמאה הוא מיד פניה מוריקות וכו' כדאמר. ובטנה צבה בתחלה ואח"כ תפול ירכה כדכתיב וצבתה בטנה וגו' שהמים בודקין דרך כניסתן כדמשמע פשטיה דקרא ובאו בה המים המאררים דרך ביאתן ומיתתה אח"כ נראה דילפי' לה מדכתיב אם לא שכב הנקי מדשני קרא בלישניה ולא כתיב חיי או לשון אחר משמע דאם לא שכב הנקי כלומר תתחנקי דהיינו מיתה ואת כי שטית וכל מאורעות שיארעו לה יארעו לצבות בטן ולנפיל ירך כדכתיב לצבות בטן וגו' דהיינו בטנו וירכו של בועל דאלו לבטנה לא צריך וכדאמרינן לעיל. ואם בעל ביאה אסורה מעולם אין המים בודקים אשתו כדכתיב ונקה האיש מעון וכדאמר לעיל ואם עבר והשקה אותה חוטא שגורם שימחה שם המפורש במים לבטלה ואסור מדאוריתא כדכתיב ואבדתם את שמם וכתיב לא תעשון כן וגו'.

## הלכה כ

**סוטה** שיש לה זכות ת"ת תולה לה עד שנה או ב' או ג' לפי זכותה דילפינן ונקתה ונזרעה זרע ע"י זכיות ונקתה כדי זריעת זרע ט' חדשים ויש אומרים שנים עשר חדש דהוי זרע הראוי לספר בשבחו של מקום כדכתיב זרע יעבדנו יסופר וגו' זרע הראוי לספר שהוא בן י"ב חדש ובסוף מתה בצביית בטן ובנפילת איברים כדכתיב בקרא וזכות אינו תולה אלא לארכות הזמן של המיתה.

## הלכה כא

**ומיד** מתחיל לצבות בטנה ולנפול ירכה ומשהתחילה בטנה לצבות וירכה לנפול היא אסורה וודאית ואם היתה טהורה הרי זו תתעבר ותלד זכר ואם היתה יולדת בקושי תלד במהרה ואם היתה יולדת נקבות תלד זכרים דכתיב ונזרעה זרע דמשמע דתשתנה לטובה דאם היתה רגילה בבנים מאי ברכתא אלא שתלד בריוח ויפים.

### הלכה כג

**ואם** באו לה אח"כ עידי טומאה אסורה לבעלה אע"פ שלא בדקוה המים דאין מים בודקי' למי שיש לה עדים דכתיב וטהורה היא בתר דכתיב ואם לא נטמאה דה"ל למימר ואם לא נטמאה ונקתה וגו' אלא למידרש דכי טהורה נזרעה זרע ולא שניצולה מן המים מפני שהיו לה עדים בטומאתה וי"ו יתירה למעוטי שתלתה לה זכות דבהא לא אמר קרא ונזרעה ועד אחד שבא אח"כ לטומאה אינו אוסרה שהרי שתתה.

### הלכה כד

**אשה** שזנתה באונס או בשגגה או דרך איברים אין המים בודקי' אותה דכתיב והוא לא נתפשה פרט לאנוסה שהרי נתפשה בחזקה ותמעול מעל באשה פרט לשוגגת שכבת זרע פרט לבא עליה דרך איברים:

## פרק ד

### הלכה ב

**אין** משקין את הסוטה אלא ביום דאתיא תורה תורה כתיב הכא ועשה לה הכהן את כל התורה וגו' וכתיב התם על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט מה משפט ביום כדנפקא לן מביום הנחילו את בניו דכתיב נמי משפט בפרשת נחלות אף מגלת סוטה ביום. ואין משקין ב' סוטות כא' דכתיב והעמיד אותה הכהן אותה לבדה.

### הלכה ג

**אמרה** איני שותה מחמת יראה יכולה לחזור ולומר שותה אני אבל אמרה איני שותה מחמת בריותא הא אחזיק נפשה בטומאה ולא מצי הדרא בה.

### הלכה ד

**אמרה** איני שותה קודם שתמחק המגלה מגלתה נגנזת דאית בה קדושת שם המפורש ואינה כשרה להשקות בה סוטה אחרת דלשמה בעי כדילפינן לעיל מדכתיב ועשה לה לשמה ומנחתה מתפזרת על הדשן דהואיל וקדשה בכלי דכלי שרת מקדשין כדכתיב כל הנוגע בהם יקדש היא נשרפת בעזרה דהיינו מתפזרת ואם אמרה איני שותה אחר שנמחקה המגלה משקין אותה בעל כרחה דכתיב והשקה את האשה אחר המחיקה ללמדך שאם נמחקה המגלה ואמרה איני שותה ולא הודת לומר טמאה אני משקין אותה בעל כרחה כדאמר. אמרה טמאה אני אף על פי שנמחקה המגלה המים נשפכין מפני שאין בהם קדושה ואין משקין אותה ע"כ דמים באות לבדוק והאי בדוקה ועומדת היא ומנחתה מתפזרת על הדשן דקדשה בכלי כדאמרינן.

## הלכה ז

**מגלת** סוטה שכתבה בלילה פסולה דכתיב וכתב וגו' והקריב וגו' והשקה וגו' כשם שקרבנה ביום דכתיב ביום צותו את בני ישראל להקריב כך כתיבת המגלה והשקייתה ביום. כתבה למפרע פסולה דכתיב וכתב את האלות האלה משמע כמו שהן סדורין בפרשה. כתבה קודם שתקבל עליה השבועה פסולה דכתיב והשביע ואח"כ וכתב. כתבה אגרת בלא שרטוט פסולה שנאמר בספר והלכה למשה מסיני שהספרים צריכין שרטוט כתבה על ב' דפין כדפין של ספר העשויים עמודים פסולה ספר א' אמר רחמנא ולא ב' או ג' ספרים ואינו כותב לא על הנייר ולא על הדפתרא אלא במגלת ספר שנאמר בספר ואם כתבה פסולה. ואם כתב ישראל או כהן קטן פסולה שנאמר וכתב הכהן. ואינו כותב אלא בדיו שאין בו קנקנתוס שנאמר וכתב ומחה כתב שיכול לימחות וקומוס וקנקנתוס עבדי רושם ואינו יכול למחות דנבלע בקלף ולכך פסולה.

## הלכה י

**נשאר** במגלה רושם כתב ניכר פסולה עד שימחוק יפה יפה דכתיב ואחר ישקה ואמחיקה הכתובה למעלה קאי וקאמר דאם לא נמחקה יפה לא ישקנה עד שימחקנה יפה. כתב אות א' ומחקה וחזר וכתב אות שנייה ומחקה עד שהשלים את כולן פסולה דכתיב את כל התורה עד שתהא כולה כאחד. כתבה או מחקה שלא לשמה פסולה דכתיב ועשה לה הכהן לה לשמה דקאי אכתיבה ואמחיקה. עירב מחיקת ב' מגלות שנכתבו לב' נשים והשקה לשתיהן פסולה לפי שכל אח' מהן לא שתתה מגלתה וכתיב ומחה וגו' והשקה את האשה וגו' את המים שהם מי מגלתה. מחקן בשתי כוסות וערבן וחזר וחלקן לב' הכוסות כשר דאמר יש ברירה והרי הוברר מימיה. נשפכו המים כותב מגלה אחרת ומביא מים אחרים דבעיא ומחה והשקה ואם נשתיירו מהם והשקה אותה השיירים כשר דהא השקה דלא קפיד קרא אלא אמחיית כולה.

## הלכה יב

**מי** סוטה שלנו נפסלין בלינה [משום דכתיב מים קדושים (במדבר ה, יז) והיינו מן הכיור שנתקדשו בכלי כדאמרינן לעיל ומשום הכי נפסלים בלינה]. הקדים עפר למים פסולה כדכתיב ונתן אל המים אלמא מים ברישא וכתיב ועשה לה הכהן את כל התורה דבעינן כסדר הכתוב בפרשה. לא היה שם עפר בהיכל מביא עפר מבחוץ ומניחו בהיכל ולוקח ממנו ונותן על פני המים דכתיב ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן ואי הוה כתיב ומן העפר אשר יהיה מקרקע ולא כתיב בקרקע משמע דאינו מקפיד אלא שיכניס העפר להיכל יכול יזמין עפר מבחוץ ויכניס בהיכל ודיו בכניסתן ת"ל בקרקע בקרקעיתו

ואי לא כתיב אשר יהיה יכול לא מצא שם עפר תיחוח נוח לינטל יחפור בקרדומות ת"ל אשר יהיה מדלא כתיב ומקרקע המשכן יקח ש"מ לא הקפיד אלא שיהא מונח בקרקעית המשכן שעה אחד הא כיצד יש שם עפר תיחוח הבא משם אין שם תן שם על הקרקעית וחוזר ונוטלו ונותנו לתוך המים ואם חפר והוציא עפר כשר דהא כקרקע הוי ולא אתא אשר יהיה אלא למצוה דעפר תיחוח בהיכל אפילו הכניסו מבחוץ כדאמר דאין צריך לחופרו משם אבל אי חפר כשר דהא הויא בקרקע וקרקע בית המקדש אין צריך לרבות דמה טומאת הגוף ליכנס בטומאת הגוף למקדש שאינו במיתת ב"ד אלא כרת לא חלק הכתוב בין מקדש למשכן דכתיב כי את מקדש ה' טמא וכו' וכתיב את משכן ה' טמא וכו' בטומאת אשת איש חמורה לא כ"ש שהושווה משכן ומקדש לבודקן ולבערן מתוכן וא"כ מה ת"ל בקרקע שלא יביא מתוך קופתו לתוך כלי ויכניס להיכל אלא מקרקעיתו יטול ואם אין שם יביא ויניח ואח"כ יטלנו ונתקיים אשר יהיה ונתקיים בקרקע כדלעיל. ואינו מביא אפר דאף ע"ג דאפר עפר מיקרי כדכתיב מעפר שריפת וגו' הכא דכתיב עפר וקרקע אפר לא הוי עפר אבל מביא רקבובית ירק ומקדש במקום והמקום מקדשו וחוזר ונותנו למים דעפר איקרי.

## הלכה יד

**הקריב** מנחתה ואח"כ השקה כשרה דכתיב בתר והקריב אותה אל המזבח וגו' ואחר ישקה את האשה וגו' והשקה את האשה וכו' ולכתחלה ישקה קודם ואח"כ יקריב דקודם כתיב והשקה את האשה את מי המרים וגו' ולבתר והקריב וגו' ובתחלת סדר הכתוב משפט דבריו ולבסוף מרבה מקראות לדרוש בדיעבד שאם הקריב ואחר כך השקה כשרה כדאמר. וכל שנטמאת המנחה קודם שתקדש בכלי שרת תפדה דלא קדשה אבל אחר שקדשה בכלי שרת תשרף דכלי שרת מקדשים כדכתיב כל הנוגע בהם יקדש והיינו קדושת הגוף דאין להם פדיון דאינה יוצאה עוד לחולין. וכן אם אמרה טמאה אני קודם שתקמץ המנחה דאינה נקמצת כיון שאינה שותה כדאמר לעיל דהא בדוקה ועומדת היא או שאמרה איני שותה דהרשות בידה כל שלא נמחקה המגלה כדילפינן לעיל או שלא רצה בעלה להשקותה דביה תלא רחמנא כדכתיב והביא האיש את אשתו או שבאו עידי טומאה דאינה שותה דכתיב ועד אין בה דאע"ג דדרשינן ליה לעיל לעד א' נאמן בסוטה ולסוטה וודאית שלא תשתה עוד אין מקרא יוצא מידי פשוטו ודרשי' ליה הכי ועד אין בה הוא דאמר והביא האיש את אשתו וגו' וכל האמור בפרשה הא יש בה עד אין המים בודקין אותה או שמת הוא דשוב אינה שותה דאמאן בעיא למשרייה וכתיב ואם לא נטמאה האשה וטהורה היא ונקתה ונזרעה זרע או שטתה היא שהרי אינה שותה

הרי המנחה כולה נשרפת כיון שקדשה בכלי ואם אירע א' מאלו אחר שקרב הקומץ אין השיירים נאכלים כיון דאינה שותה. היה בעלה כהן אין שיירי מנחתה נאכלין מפני שיש לבעל חלק בהם כדכתיב והביא את מנחתה וכו' וכתיב וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל אבל אינה עולה כולה לאישי' דיש לה חלק בה שהיא מתכפרת ונפש כי תקריב מנחה קרינא בה אלא הקומץ קרב לעצמו ושיירים מתפזרים על בית הדשן נמצאו עדיה זוממין מנחתה תצא לחולין דבטעות אקדשה.

## הלכה טז

**קינוי** על יד אנשים הרבה וסתירה עם כל א' מהם מביא מנחה א' לכולן דכתיב מנחת קנאות מנחה אחת לקינויין הרבה וכתיב זאת תורת הקנאות תורה אחד לקינויין הרבה.

## הלכה יז

**יש** לבעל לגלגל עליה מאיש אחר ומשעת אירוסין שלא זנתה דכתיב אמן אמן על האלה ועל השבועה דכתיב בקרא ואיש אחר כתיב בקרא דכתיב כי שטית תחת אישך דמשמע בין מאיש זה בין מאיש אחר וכל שתבעל ולא תאסר עליו אינו מגלגל עליה ומגלגל עליה אם זנתה בנישואי אחיו דהא אסורה עליו כדאמר לעיל במצות יבום וכן בנישואין הראשונים שלו אם גרשה והחזירה דהא אסורה לו אם זנתה בנישואין הראשונים ומגלגל עליה בלהבא שלא תזנה ואפילו אחר שיחזירה אם יגרשנה ויחזיר כל הני לפי' מאמן תניינא אמן ארוסה ונשואה דהויא אסורה עליו אם זנתה ולהבא נמי דהא הויא אסורה עליו אלו זנתה. ויש במצוה זו קצת דברים מדברי סופרים סמוכים על ושמרתם וגו' ואלא תסור וגו':

**אזהרת פב ופג** שהזהירה תורה על מנחת קנאות שלא יצוק עליה שמן ולא יתן עליה לבונה וכו' ואם נתן לוקה על השמן בפני עצמו ועל הלבונה בפני עצמה דכיון דכתיב לאו אכל חדא מגיד שהוא ב' אזהרות.

## הלכה יח

**וכל** המקנא את אשתו נכנסה בו רוח טהרה דכתיב ועבר עליו רוח קנאה הוא רוח טהרה ששונא את הפריצות וכל מי שאינו מקפיד על אשתו ובני ביתו ומזהירן עד שידע שהם שלמים מכל חטא הרי זה חוטא שנאמר וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא: